

Załącznik
do Uchwały nr XXIX/183/2018
Rady Gminy Rogowo
z dnia 27 marca 2018 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
GMINY ROGOWO
NA LATA 2018-2020**

WPROWADZENIE

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj ono nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo –wychowawczych.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest aby działania i decyzje względem rodziny były

podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji.

Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.) określa zasady i formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej.

Pierwszym i najważniejszym elementem systemu wspierania rodziny jest gmina.

Podejmowane działania powinny koncentrować się przede wszystkim na profilaktyce oraz wszechstronnej pomocy rodzinie w kryzysie, w ten sposób, by mogła ona poradzić sobie z trudnościami.

DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ROGOWO

Nie pozostawia wątpliwości fakt, iż rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym człowiek żyje i rozwija się. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest najbardziej wartościowym środowiskiem wychowawczym, które określa i stwarza warunki do indywidualnego rozwoju osobowości każdego dziecka.

Współczesne rodziny są jednak narażone na szereg problemów i zawiłości wynikających z warunków gospodarczych a także z problemów wewnątrzrodzinnych.

Gminę Rogowo zamieszkuje 6831 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2017r.). Problemy społeczne w Gminie rozwiązuje w szczególności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z innymi instytucjami, m. in. z placówkami oświatowymi, policją, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Jednym z ważnych powodów udzielania wsparcia jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ma ona zapewne różne źródła, wśród których jest bezrobocie jednego lub obojga rodziców, a co za tym idzie niskie dochody, które nie pozwalają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, trudne warunki mieszkaniowe. Bezradność wywodzić się może również z braku umiejętności wychowawczych, wyniesienia z domu rodzinnego nieprawidłowych wzorców, zaburzonych relacji rodzinnych.

Zagrożeniem jest sprawowanie opieki przez rodziców nadużywających alkoholu czy innych środków odurzających. W rodzinach z problemem alkoholowym pojawić się mogą zachowania agresywne. Problemem przemocy zajmuje się w Gminie Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się

z innymi dysfunkcjami takimi, jak: uzależnienia, przemoc, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z innymi ludźmi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Analiza sytuacji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym wskazuje, że najczęściej i najchętniej korzystają one z biernych form pomocy (zasiłki finansowe, pomoc rzeczowa). W większości przypadków instrumentalnie traktują instytucje pomocowe oraz ich pracowników, nie współpracują z nimi na rzecz poprawy własnej sytuacji, starają się uzyskać jak najwyższe świadczenia lub odpowiednie zaświadczenia (np. z urzędu pracy, punktu konsultacyjnego).

Taka sytuacja nie daje szansy na poprawę sytuacji życiowej rodziny i usamodzielnienie, a z reguły prowadzi do uzależnienia się od pomocy, powoduje bierność i postawy roszczeniowe, sprzyja utrwalaniu problemów i przekazywaniu ich kolejnym pokoleniom. W większości, rodziny te mają potencjał do tego, aby realizować podstawowe funkcje opiekuńcze i wychowawcze wobec dzieci przy wszechstronnej pomocy (pedagogiczna, psychologiczna, prawna, socjalna).

U wielu rodzin objętych pracą socjalną, a często też nadzorem kuratora występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: zaniedbywanie nauki lub nierealizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, złe warunki socjalno – bytowe, różnego rodzaju uzależnienia zarówno rodziców, jak i dzieci. Brak odpowiedniego, specjalistycznego wsparcia dla tych rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2017 z pomocy Ośrodka skorzystało 211 rodzin, w roku 2016 liczba ta wynosiła 219, natomiast w 2015 roku były to 224 rodzin. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego pomocy udzielono: w 2017 roku 16, w 2016 roku 18, a w 2015 roku 19 rodzinom.

Poza pomocą finansową konieczne jest wsparcie rodzin innymi formami pomocy, które wzmocnią rodzinę. Bazując na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do rodzin bezradnych, z problemami wychowawczo – opiekuńczymi wprowadza się asystenta rodziny, którego celem jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Wprowadzenie asystenta i jego praca z rodziną ma na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców, podniesienie poziomu ich odpowiedzialności za losy swojej rodziny, podniesienie umiejętności komunikacyjnych w rodzinie. W efekcie wspólne działania rodziny, asystenta i pracownika socjalnego, przy wsparciu wielu instytucji i organizacji, mają zapobiec rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

W roku 2017 asystent rodziny prowadził pracę z 9 rodzinami w miejscu ich zamieszkania, w 2016 roku

realizował swoje zadania w 12 rodzinach, natomiast w 2015 roku pod jego opieką było 15 rodzin.

Aktualnie z terenu gminy Rogowo w rodzinach zastępczych przebywa 10 dzieci, w tym 8 (2 dorosłych) w rodzinie spokrewnionej i 2 w zawodowej rodzinie zastępczej. Troje dzieci natomiast przebywa w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W związku z pobytem dzieci w pieczy zastępczej Gmina Rogowo ponosi w przypadku 5 dzieci odpłatność w wysokości 50 % rzeczywistych kosztów utrzymania, oraz w przypadku 3 dzieci odpłatność w wysokości 30% kosztów,.

Na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej działają w Gminie, w miejscowościach Złotniki i Grochowiska Szlacheckie placówki wsparcia dziennego. Na zajęcia uczęszcza łącznie 60 dzieci z rodzin podwyższone ryzyka.

ANALIZA SWOT GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">- Analizowanie problemów i potrzeb rodzin (w tym niepełnych), dzieci i młodzieży.- Dostęp do poradnictwa specjalistycznego.- Wyspecjalizowana kadra pracownicza.- Realizowanie programów osłonowych i profilaktycznych.- Organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego, m. in. w formie zajęć pozalekcyjnych, wypoczynku letniego, imprez o charakterze integracyjnym.- Odpowiednia baza dydaktyczna.- Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny.- Dobra współpraca instytucji działających na rzecz rodziny.- Szerzenie idei wolontariatu.- Działanie lokalnych jednostek organizacyjnych, instytucji i organizacji na rzecz lokalnego wsparcia.	<ul style="list-style-type: none">- Brak na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin.- Brak Komisariatu Policji.- Brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy- Utrudniony dostęp do specjalistów w obszarze zdrowia.- Słabo rozwinięta komunikacja publiczna w miejscowościach ościennych w obrębie gminy i poza nią.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- Utrzymująca się na stałym poziomie skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w gminie.- Niewzrastające zapotrzebowania na wsparcie asystenta rodziny.- Pozwalająca na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół sytuacja finansowa gminy.- Dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego.- Możliwość rozwoju placówek wsparcia	<ul style="list-style-type: none">- Brak wolontariatu.- Degradacja relacji rodzinnych- Niespójne przepisy prawa.

dziennego. - Możliwość pozyskania środków zewnętrznych. - Rosnąca świadomość społeczna.	
---	--

CELE, ZADANIA I WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

ZADANIA	WSKAŹNIKI DO REALIZACJI DZIAŁAŃ
Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych przeżywających trudności	- liczba wywiadów i wizyt w środowisku
Objęcie pomocą finansową, rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	- formy pomocy - liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych pomocą - liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności
Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży z rodzin spełniających kryteria dochodowe	- liczba osób/dzieci objętych dożywianiem - liczba placówek dożywiających
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych formach pieczy zastępczej

2. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie

ZADANIA	WSKAŹNIKI DO REALIZACJI DZIAŁAŃ
Monitorowanie sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	- liczba wizyt i wywiadów środowiskowych w rodzinach objętych pomocą społeczną
Zapewnienie opieki asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo- wychowawcze	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba godzin wsparcia asystenta rodziny - liczba asystentów rodziny
Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodzin	- liczba podmiotów współpracujących na rzecz rodziny - formy współpracy
Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych	- liczba zorganizowanych imprez na rzecz rodziny
Podejmowanie działań na rzecz pozostawienia dziecka w rodzinie biologicznej	- ilość rodzin zagrożonych - ilość dzieci w rodzinach zagrożonych - ilość instytucji zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka
Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	- ilość dzieci umieszczonych pieczy zastępczej - ilość instytucji zaangażowanych

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek - liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek - formy udzielanego wsparcia
--	--

3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym

ZADANIA	WSKAŹNIKI DO REALIZACJI DZIAŁAŃ
Psychoedukacja- wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla rodziców i dzieci	<ul style="list-style-type: none"> - ilość dzieci i rodzin korzystających ze wsparcia - ilość podmiotów wspierających
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach
Propagowanie integracyjnych form wychowania, opieki, nauczania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba klas integracyjnych - liczba dzieci niepełnosprawnych - liczba dzieci korzystających z programu integracyjnego - liczba szkół/ przedszkoli z klasami integracyjnymi
Udzielanie pomocy w formie stypendiów dla dzieci i młodzieży szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin, którym przyznano stypendia - liczba dzieci/ młodzieży korzystających ze stypendiów
Propagowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez sport	<ul style="list-style-type: none"> - liczba klubów dla dzieci i młodzieży propagujących sport - liczba dzieci będących członkami klubu
Organizowanie olimpiad, konkursów, kół zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> - liczba olimpiad, konkursów, kół zainteresowań - liczba uczestników biorących udział

4. Profilaktyka rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym

ZADANIA	WSKAŹNIKI DO REALIZACJI DZIAŁAŃ
Analiza i monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	<ul style="list-style-type: none"> - liczba analizowanych rodzin - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - liczba założonych Niebieskich Kart - liczba osób objętych wsparciem - liczba spotkań grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego
Organizowanie wycieczki letniej dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników - liczba turnusów
Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia m.in. prawnego, psychologicznego i terapeutycznego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z poradnictwa - liczba udzielonych porad - liczba podmiotów udzielających wsparcia

ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci z terenu Gminy Rogowo przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dotknięte przemocą, zagrożone ubóstwem i problemem uzależnień oraz rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakładanym efektem programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych dzięki ścisłej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin. System powinien opierać się na szybkim i skutecznym przepływie informacji pomiędzy instytucjami oraz na tworzeniu zespołów wspierających rodziny w kryzysie. Zintegrowane działania mają przyczynić się do minimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz do poprawy funkcjonowania rodzin, jednocześnie zapobiegając umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

PARTNERZY

Program Wspierania Rodziny Gminy Rogowo w latach 2018-2020 realizowany będzie w partnerstwie poniżej opisanych instytucji:

Lp.	INSTYTUCJA	ZAKRES WSPÓŁPRACY
1	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie	- Diagnozowanie wywiadem środowiskowym sytuacji rodziny/osoby, planowanie pomocy i monitorowanie efektów podjętych działań, - Prowadzenie zindywidualizowanej pracy socjalnej z rodzinami, Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo m.in . poprzez korzystanie z wsparcia asystenta rodziny, Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, terapeutycznego iI prawnego) Podejmowanie działań w zakresie procedury Niebieskie Karty.
2	Urząd Gminy w Rogowie	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny
3	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem, zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze;
4	Sąd Rodzinny III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Żninie; kuratorzy sądowi	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo- resocjalizacyjnym i profilaktycznym, Podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rogowie	Zapewnienie osobom uzależnionym oraz ich rodzinom dostępu do specjalistycznych form wsparcia Organizacja, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu, Podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Rogowie	Integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

7	Komisariat Policji w Janowcu Wielkopolskim	Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie Gminy Rogowo, Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty
8	Szkoły na terenie Gminy Rogowo	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych, Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
9	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żninie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania z specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego
10	Punkt Interwencji Kryzysowej w Żninie	Umożliwia rodzinom dotkniętym problemem uzależnień i przemocy skorzystanie z pomocy terapeutycznej oraz prawnej
11	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rogowie	Opieka i profilaktyka zdrowia. Podejmowanie czynności w ramach Niebieskie Karty

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 są:

- budżet państwa;
- budżet gminy;
- inne źródła finansowania

MONITORING PROGRAMU

Monitoring Programu będzie odbywał się na bieżąco, równoległe z realizacją poszczególnych działań, przy współpracy wszystkich realizatorów. Uzyskane dane umożliwią ocenę stopnia realizacji Programu oraz zasygnalizują nowe kierunki działań niezbędne do skutecznej pomocy rodzinom potrzebującym wsparcia. Analizie zostanie poddana zgodność realizacji zadań z przyjętymi priorytetami lokalnej polityki społecznej w obszarze wspierania rodziny w oparciu o przyjęte w Programie wskaźniki. Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Rogowo na lata 2018 – 2020 wyznacza kierunki działań na rzecz wspierania rodziny. Wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.